

A debreceni szovjet főkonzul látogatása. Csongrád megyében

Tegnap, csütörtökön két-napos látogatásra Csongrád megyébe érkezett K. I. Ivanov, a Szovjetunió debreceni főkonzulja. Szegeden, a megyei pártbizottságon dr. Komócsin Mihály, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára fogadta, majd a megyei tanács épületében Szabó Sándor megyei tanácselnök részvételével megbeszélést folytattak a konzulátus hatáskörébe tartozó ügyekről.

Délután a szovjet főkonzul a szegedi városi pártbizottságot kereste fel, ahol Török József, a városi pártbizottság első titkára és Papp Gyula tanácselnök fogadta. A szovjet vendég el látogatott az Akadémia Szegedi Biológiai Központjába és a szegedi Felszabadulás Tsz.-be. Kétnapos megyei programja során K. I. Ivanov ma megyénkben több üzemet és intézményt keres-

Munkásör-parancsnokok továbbképzése

A Csongrád megyei munkásörögek társadalmi parancsnoki állománya háromnapos továbbképzés keretében megkezdte felkészülését az 1984. évi kiképzési feladatok végrehajtására. Tegnap, csütörtökön a továbbképzésre Koczka Ferenc megyei parancsnok kíséretében ellátogató dr. Komócsin Mihály, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, aki időszzerű külpolitikai, belpolitikai és gazdaságpolitikai kérdésekről tartott előadást a parancsnoki állománynak. A továbbképzés ma fejeződik be.

Nádaratás

A november derekán szokatlanul hideg, fagyos időjárás kedvez a nádaratásnak. Az átfagyott növény levétzet napok alatt lepergette a szél, és így jó ütemben dolgozhatnak a betakarító gépek.

A Felgyői Állami Gazdaság nádüzemének Bács-Kiskun, Békés, Csongrád és Szolnok megyére kiterjedő munkaterületén már tucatnyi nagy teljesítményű benendezés vágja a vizinövény, amire más esztendőben ilyen korán még nem volt példa. A korai idénykezdés másik oka a rendkívüli szárazság. A nehéz gépek az „elülés” veszélye nélkül dolgozhatnak az egyébként süppedős, ingoványos, de most száraz talajon.

A csapadékszegény időjárás miatt az idén a nád alacsonyabbra nőtt, mint tavaly. Beltartalmi érték, vagyis minőség szempontjából viszont kifogástalan, megfelel az exportkövetelményeknek. A legjobb minőségű termést ez évben is a Duna-Tisza-közi szikeskről aratják.

A négy alföldi megyében mintegy 500 000 kève nádat gyűjtenek össze. A csongrádi feldolgozó üzemben készül belőle a nádszövet.

Képviselők tanácskozása

Napirenden: a hosszú távú tervezés

Az ezredfordulóig szóló hosszú távú tervezés eddigi eredményeiről tanácskoztak csütörtökön a Parlamentben az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága Bog-nár József akadémikusnak, a bizottság elnökének vezetésével.

Faluvégi Lajos, az Országos Tervhivatal elnöke szóbeli tájékoztatójában elemzte azokat a külső és belső gazdasági feltételeket, amelyek között a tervezők a jövő új növekedési pályáját felvázolhatják. A jelenlegi időszak főbb jellemzői sorában az elhúzó világgazdasági válságot említette, s azt, hogy ugyanakkor kell a magyar gazdaságnak gyorsítania az intenzív fejlődésre való átalálást. A korábbinál lényegesen magasabb gazdasági fejlettségi fokról kiindulva az életkörülmények már elért szintjének figyelembevételével kell megfogalmazni hosszú távú elképzeléseinket, céljainkat és stratégiánkat.

Mint mondotta, a jövő feltételeinek és követelményeinek ismerete fontos az 1984-85-ös, valamint a VII. ötéves tervet kidolgozó, már megindult munka során, ezért időszzerű rendszer-

esen szakmai fórumokon megvitatni a hosszú távú tervezés elgondolásait.

Az Országos Tervhivatal elnökének szóbeli tájékoztatója után vita következett. A felszólaló képviselők eredményesnek minősítették a hosszú távú tervezés eddigi munkáját, s jelentősnek azt a tényt, hogy a már elkészült több alternatíva lehetővé teszi a várható külső gazdasági körülményekhez való alkalmazkodást, gazdaságpolitikai cselekvésünk rugalmasságát. Valamennyien kiemelték annak jelentőségét, hogy hosszú távú koncepcióknak minél szélesebb körben váljék ismertté, s annak szakmai-társadalmi vitái során nemcsak tartalmi gazdagodásra, hanem a szemlélet- és a tudatformálás kedvező hatásaira is bízton számíthatunk.

A felszólalásokra Faluvégi Lajos válaszolt. Megköszönte azt az érdeklődést, amely a tájékoztatót kísérte, szövege arról is, hogy az elhangzott észrevételeket, bírálatokat és javaslatokat a hosszú távú tervezői munka további szakaszában hasznosítani fogják.

(MTI)

Kimerülő tartalékok?

Rossz passzban van a magyar népgazdaság. Imár tíz esztendeje, ha jól számolom, Nem nagy idő, legálábbis ami mindennapi tapasztalásainkat illeti. Mert azért élünk és élünk, s végül nem is rosszul, Nem rosszul, mert amit mindenki a világon mindenki azonnal megérzett a saját bőrén — munkanélküliség, áremelkedések, életszínvonalcsökkenés formájában — azt minálunk majdhogynem egy évtizeden át sikerült kompenzálni. Egyensúlyozni például hitelekkel, amelyekkel végül is életszínvonalunkat tákoltuk lehetőségeink fölé. Sok évig úgy éltünk, mint az a család, amelynek a jövedelméből ugyan nem futja életmódjára, de minden hónapban kölcsön kér a szomszédtól egy ezret, hogy majdcsak megadják. De sem fogyasztást nem csökkent, sem kereseti forrásait nem bővítik kellőképpen, így aztán a szomszéd egy idő múltán nem hajlandó többet hitelezni. De kéri vissza azt, amit korábban adott.

Szerencsére, a népgazdaság helyzete azért nem egészen ilyen. Igaz, ebben az is közrejátszott, hogy az utóbbi négy-öt évben már változni és változtatni is kezdünk, vagyis csökkentettük fogyasztásunkat, és megpróbáltuk bővíteni kereseti forrásainkat is, hogy fizetőképességünket megőrizzük. Hogy véletlenül se kerülhesünk olyan helyzetbe, mint a képzeletbeli család, amelynek kimerülnek hitelei, s egyúttal benyújtják neki az összes számlát tartozásairól.

Szóval, még nagyjából, időben megkíséreltünk alkalmazkodni valóságos helyzetünkhöz, számot vetni valóságos lehetőségeinkkel. Mert egy időben — lassan egy évtizede — azt hittük, csak átmenetiek azok a nehézségek, amelyekkel meg kell küzdenünk a világgazdasági porondon. Be kellett látnunk, hogy a helyzet azóta sem javul, csak romlik. Egyre nehezebb föltételekkel kell megbirkózunk, ha el akarunk adni, ha ellentételezni akarjuk legszükségesebb importunkat. Márpedig az ellentételezés az utóbbi egy-néhány évben nem is csak akarás, döntés, egyszerűen kényszer dolga — egyre inkább. Jó öt évig ugyanis — élve a hitelpiacok akkoriban korlátlanok tűnő lehetőségeivel, s átmenetinek gondolva a recessziót — hitelekből finanszíroztuk életszínvonalunkat. Importunkat és termelésünket, sőt jövedelmünket is. Csakhogy a recesszió lényegében évről évre súlyosabbá vált, s máig is tart, s ki tudja, hol és mikor lesz a vége. E folyamatot néhány éve ismertük föl, s találtuk magunkat szembe egyúttal kemény korlátokkal. Azóta hitelt keveset és kemény föltételekkel kapunk, s csak arra fordíthatjuk, amire valójában való: társadalmi s minden piacon értékesíthető — produktívitásunk föllendítésére. Az életszínvonalra tehát immár nem jut a gyéren csörgedező hitelekből. Viszont — és ismét csak a belső fogyasztás rovására — megkezdtek néhány éve gazdaságunk átalakítását. Azzal a céllal, hogy fönntartsuk fizető- és hitelképességünket, s hogy életszínvonalunkban se kelljen nagyobb mértékben visszalépni.

Mindenekelőtt tartalékainkra apelláltunk, amelyekből valóban sok akadt, kihasználatlanul. (Jellemző, hogy az „árrendezések” következtében jelentősen csökkenteni tudtuk az egységnyi nemzeti jövedelemre jutó energiafelhasználást!) A megszorítások, elvonások, árváltozások következtében azonban mára egyre inkább mindenhol kimerítették a korábbi laza gazdálkodásban meglévő tartalékokat. Pedig mára sem javult a helyzet. Legalább olyan nehéz körülményekkel kell ma is megküzdenünk a világgazdaság, mint egy-két évvel korábban. S közben egyre kevésbé számíthatunk külső erőforrásokra gazdaságunk föllendítésében, életszínvonalunk megőrzésében.

Akkor hát mi a teendőnk? — tehetjük föl — ha nem is nyugodtan, de legalább teljes meggyőződéssel — a kérdést. Hogy mi? Feladatainkat lassan immár kudarcaink kezdi körvonalazni. Példának okául: csökkent az utóbbi években a lakosság reáljövedelme. Ez, s az árszakszámok értékarányoshoz történő árképzése viszont azt eredményezte, hogy korábban elképzelhetetlenek hitt változások kezdtek

végbemenni a piacon. Amíg ugyanis a belső piacot korábban az abszolút — és kritikátlan! — túlkéréslet jellemezte, ami-ben vállalatunk mindent és minden mennyiségben el tudtak adni, ma lanyha ez a belső piac. Mindenki százzszor is megfontolja, mire ad ki pénzt és mennyit. A keresleti piac helyére sok területen a kínálati piac lépett, s itthon is egyre inkább csak azt lehet eladni, ami minőségben, árban, paramétereiben nagyjából versenyképes áru. Ezáltal viszont egyre több kapacitás szabadul föl a vállalatoknál. Gépi és szakemberbéli kapacitás, amit kínálnának, szeretnének eladni, még a megszokott, jó (mármint számukra jó, többnyire magas!) hazai árakon. Csakhogy a hazai piac sem vesz meg immár akármit (merj nem tud megvenni!). S az, hogy a vállalatok egyre inkább szabad kapacitásaikat hirdetik — és panaszozzák az ország vezető szerveinek! —, az első jele annak, hogy tartalékaik kimerülése után lassanként újabb, korábban nem ismert tartalékaink keletkeznek.

Igen ám, csak hogy e tartalékok egyelőre leginkább panaszként vannak jelen életünkben. Panaszból pedig sosem lett haszon, üzlet, eredmény. Vagy mégis? Valaha úgy szölt a mondás: attól, aki panaszkodik, el kell venni. Ez a gazdaságban — legalábbis a szocialista gazdaságban — nyilván nem, vagy legalábbis nem így igaz. Az azonban ténynek tűnik, hogy e panaszok mögött sokszor nem reménytelen helyzet, hanem csak visszafogó és deformáló szituáció húzódik meg. Például az a szabályozórendszer, amely ma még számos fékkel fogja vissza az értelmes gazdálkodást, éppen valamennyiünk életszínvonalának biztosítása érdekében. (Mintha egy eladósodott család úgy igyekszik segíteni magát, hogy visszafogja fogyasztását, azaz a család fő nem veszi meg a villamosbérletet, s inkább nem jár maszekolni!) De ha — mint várható — januártól értelmesebben fogjuk szabályozni gazdaságunkat? Ha engedélyezzük — pontosabban a vállalatokra bizzuk — a villamosbérlet megvételének és a maszekolásnak a jogát? Akkor nyilván már valamelyest változik a kép. Jó néhány vállalat — ha megéri neki! — kapva kap majd az alkalmon, hogy dönthesse, hogy szabadabban futhat a pénze után. És nyilván sok vállalat akad majd továbbra is, ahol nem tudnak, vagy nem mernek majd kellő határozottsággal lépni, villamosbérletet és iparengedélyt váltani.

Ezek a vállalatok az új szabályozásban előbb-utóbb föltehetően csödbe jutnak. (Csak remélem, hogy esetükben is hatásos lesz az a gyógykúra, amely a szigorú szanálási eljárásokkal szinte megszüntette azt a fogalmat — a mostani aszályt leszámitva —, hogy: veszteséges tévesz!) Amelyik cég viszont elindul majd azon az úton, amelyet éppen a belső kereslet csökkenése nyitott meg előtte, az semmiképpen sem járhat rosszul.

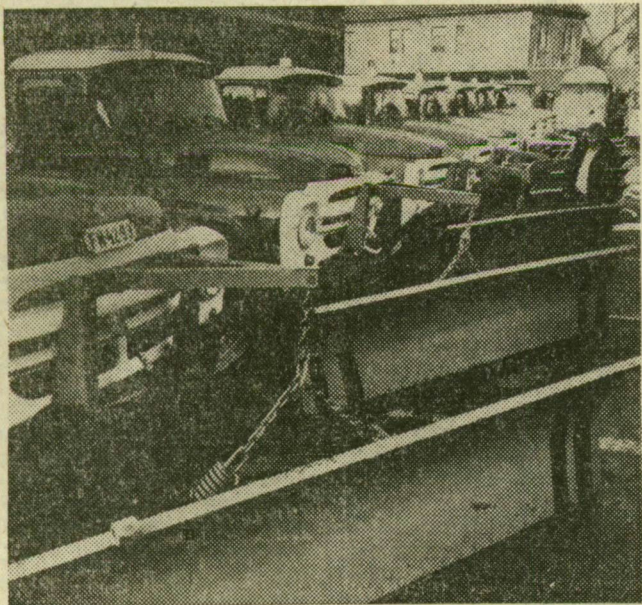
Tudom, nem könnyű kimászni a lanygós vízből, a társadalom, a gazdaságpolitika által garantált hamis biztonságból. (Hiszen csakis hamis lehetett az a biztonság, ami arra épült, hogy a legjobbakat sokat lehet elvenni — kurtítva azok fejlődési lehetőségeit —, tákolgatandó a gyöngélkedőket.) Tudom, sok vállalat vezetőnek lennének bőségesen ellenérvei: miből alkalmazkodjanak a realitásokhoz, ha minden eszközt ily szűk-keblűen mérnek? Hogy miből? Szellemi tartalékaikból, a rendelkezésükre álló szaktudásból, emberi tisztességéből, lelkesedéséből... Vagyis abból, amiből azért sok helyütt rendelkeznek bőséges tökével. Hogy ezt meg is kellene fizetni? Rajta! Erre is lehetőség lesz jövőre. Hiszen a nem minőségi munkát is elfogadó piac fölvevőképessége tovább szűkül, valószínűleg. Kevesebb, de minőségi produktumra lesz szükség — termékben, marketingmunkában, gyártmány- és gyártásfejlesztésben, s sok mindenben még. Ezt a kevesebbet pedig kevesebb emberrel és munkával is elő lehet állítani, és drágábban eladni. S ily módon lassanként valóban közelebb juthatunk a valóságos értékekhez: árakban, fogyasztási szerkezetben és mennyiségben, nyersanyag- és energiafelhasználásban és — bérekben is.

Szávay István

Pendelyrázás előtt...

Nyugodtan megrázhatják már az Erzsébetek a pendelyüket! Nem is olyan távoli ez a fenyegetés, ahogy mostanában reggelenként a hőmérő higanyszála áll. Illetve süllyed... A nyugalomra pedig azért van ok, mert — és most kérem olvasóimat, (ne) nevéssenek, szándékosan írom a közhelyes kifejezést — a városgazdálkodási vállalat „felkészült a télre”. Tessék csak megnézni felvételünket: kiglancolva, csatasorban várnak a hőelutakító gépek! De komolyra fordítva a szót: meglepetésként biztosan nem tör rájuk az első havazás, a vállalat kollektívájának kétharmada — mindenki, akinek köze lesz az égi jövevényhez — tudja a dolgát. A menetrend a hagyományos, a kipróbált: először a tömegközlekedési járművek útvonalát, a kórházak, iskolák megközelítésére szolgáló utcákat, a város „élelmiszerútjait” teszi járhatóvá. Hogy ez egészen pontosan mit jelent, azt mindig a hó, a jégpáncél mennyisége, milyensége dönti el. A szózással — nem annyira a költségek, mint inkább a növényzet kímélése érdekében — persze az idén takarékosan kell bánni. Feketére söpört, sózott útburkolatra ebben a szezonban sem számíthatunk a város valamennyi utcájában.

Egyébként Csongrád megye útjain sem... A Sze-

gedi Közüti Igazgatóság is megszervezte persze hőszolgáltatást, ügyeletes kocsjai menetrend szerint járnak majd a kórházak, iskolák megközelítésére reggeli munkakezdés előtt megakadályozhassák a jégképződést. Az igazgatóság 11-366-os telefonján informálódhatnak az útnak indulók, az ország közútjainak állapotáról pedig leggyorsabban az Útinform ad felvilágosítást — a budapesti 222-238, a 227-052 vagy a 227-643-as telefonon.

„Szerződést kötöttünk a

meteorológiai állomással” — hallottuk a minap, a téli köztisztaság egyik szegedi felelősétől. S még mielőtt arra gondolhattunk volna, hogy együttműködésük az enyhén fagyos, hó nélküli napok megrendelésében és eme igény kielégítésében valószínűleg meginformátorunk sietve hozzátette: „minden nap délutánján megkapjuk az előrejelzést az éjszaka és másnap várható időjárásról.” És akkor aztán: hó — rukk!

P. K.

Szaktanácsadás zöldségtermesztőknek

Eredményesen segíti a termelők munkáját a Kecskeméti Zöldségkutató Intézet szaktanácsadó szolgálata, amely 270 mezőgazdasági üzemnek az áfész-ek közvetítésével pedig megközelítően 3 ezer kistermelőnek adja át a hozamok növelését segítő kutatási eredményeket, és a külföldről átvett új technológiai megoldásokat.

A szaktanácsadás jelentősége azért is fokozódik, mert egész sor zöldségféle termesztése a nagyüzemből áttevődik a háztáji. A kisüzemek igénylik a szakmai támogatást. Az ismeretek gyors átadásával például Győr-Sopron, Somogy, Bar-

nya, Nógrád és Csongrád megyében három-négy éve alatt tért hódított a Hollandiából átvett, támrendszerrel termesztett uborka, amely a hagyományosnál kétszer-háromszor nagyobb termést ad. A hazai kutatók által szabadalmaztatott sikkfóliás növénytermesztési technológiai tudnivalóinak közreadása nyomán az idén már több mint ezer hektárról érkezett a piacokra a szokásosnál két-három héttel korábban és nagy tömegben a sárga- és görögdinnye, a karalábé, a karfiol és a saláta.

Hogy a következő hónapokban — ezen belül az év végi ünnepekre — megfelelő legyen a lakosság zöldség-

ellátása, szerte az országban megkezdődött a szolgálat útmutatásai alapján a fehérpaprika és a paradicsom kihelyezése a földre alá. Budapest környékén, Békés és Csongrád megyében pedig hidegtűrő növények — a saláta és a karalábé — magjait vetik, amelyekből a jövő év elején várnak termést.

Megkezdődtek a jövő évi szerződéses kötések is. A szaktanácsadó szolgálathoz befutó jelzések szerint tovább növekszik a szolgáltatást igénybe vevők köre, jövőre megközelítően 5 ezer kistermelővel kötnek megállapodást az áfész-ek közreműködésével.